

คู่มือการจัดทำ มคอ 3 (ตามหลัก AUN-QA)

คณะกรรมการทอ้งเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(ปรับปรุงวันที่ 20 ตุลาคม 2568)

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 กรอกแบบฟอร์มตามที่ข้อมูลปรากฏ (อ้างอิงตามเล่ม มคอ.2 ของหลักสูตรแต่ละหลักสูตร ลิงค์ มคอ 2 ทุกหลักสูตร

<https://drive.google.com/drive/folders/1kTnl-YwX8Bh1mV48OEmwNgxYWw2CQM8r?usp=sharing>

คณะกรรมการทอ้งเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แผนการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา (มคอ.3)

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อวิชา

.....

2. จำนวนหน่วยกิต

.....

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

.....

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

.....

5. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

.....

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน

.....

7. รายวิชาที่ต้องเรียนควบคู่กัน

.....

8. สถานที่เรียน

.....

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

.....

ระบุ วันที่ เดือน ปี ที่จัดทำและปรับปรุงล่าสุด
ก่อนเปิดภาคการศึกษาที่จะสอนรายวิชานั้นๆ

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

2.1 จุดมุ่งหมายของรายวิชา โดยเป็นการเขียนจากมุมมองของผู้สอนว่ารายวิชานี้จะมีวัตถุประสงค์ อะไร
ตัวอย่างเช่น

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว
2. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

2.2 กรอกข้อมูลกลุ่มวิชา อ้างอิงตามที่ปรากฏในมคอ. 2

2.3 กรอกข้อมูล จุดขาว ○ จุดดำ ● ตามที่ปรากฏใน มคอ. 2

- 2.1 1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา
1.1 แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping) ตามมคอ.2 หมวดที่ 4 ข้อ 3.1

รายวิชา	1. คุณธรรมจริยธรรม				2. ความรู้				3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2	5.3
2.1 กลุ่มวิชา....																	
	○	●															

2.3

2.4 เลือกตารางแสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ตามหลักสูตรที่ท่านกำลังดำเนินการทำ มคอ. 3 และสามารถลบตารางผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ของหลักสูตรอื่นได้

2.5 นำข้อมูล จุดขาว ○ จุดดำ ● ที่ปรากฏใน ตาราง 2.2 (ตามมคอ 2) มาระบุตามหัวข้อผลลัพธ์การเรียนรู้ 5 ด้าน (ยกตัวอย่างเช่น)

2.6 ระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course Learning Outcomes - CLOs) ผ่านมุมมองของนิสิต โดยใช้หลักการดังนี้ SMART โดยหลัก SMART ในการเขียน CLO ประกอบด้วย:

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)								
	PLO1.1	PLO1.2	PLO1.3	PLO2.1	PLO2.2	PLO2.3	PLO3.1	PLO3.2	PLO3.3
CLO 1	✓	✓							
CLO 2					✓			✓	

[ไปต่อที่หมวดที่ 3]

2.6.1 Specific (เฉพาะเจาะจง)

- ระบุสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้อย่างชัดเจน
- ใช้คำกริยาที่สังเกตและวัดได้ตาม Bloom's Taxonomy (*เอกสารประกอบภาคผนวก)

ตัวอย่าง: "นิสิตสามารถอธิบายการบวนการการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวได้"

2.6.2 Measurable (วัดผลได้)

- สามารถประเมินผลได้ว่าผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์หรือไม่
- กำหนดเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน

ตัวอย่าง: "อธิบายการบวนการการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวได้ถูกต้องอย่างน้อย 80%"

2.6.3 Achievable (เป็นไปได้)

- เหมาะสมกับระดับและความสามารถของผู้เรียน
- สามารถทำสำเร็จได้ในระยะเวลาของรายวิชา (ภายใน 15 สัปดาห์)
- มีทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพียงพอ

2.6.4 Relevant (สัมพันธ์กับหลักสูตร)

- สอดคล้องกับ PLOs (Program Learning Outcomes) ของหลักสูตร
- เชื่อมโยงกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- สะท้อนสมรรถนะที่จำเป็นในวิชาชีพ

2.6.5 Time-bound (กำหนดเวลาชัดเจน)

- ระบุว่าผู้เรียนจะต้องทำได้เมื่อไร
- มักกำหนดเป็น "เมื่อสิ้นสุดรายวิชา" หรือ "หลังจากเรียนบทที่..."

ข้อควรระวังในการเขียน CLO:

1. หลีกเลี่ยงคำกริยาที่วัดผลยาก เช่น เข้าใจ รู้ ทราบ
2. ไม่ควรเขียนรวมหลายผลลัพธ์ในข้อเดียว
3. ต้องสามารถประเมินผลได้จริง
4. เลือกระดับพฤติกรรมกรเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระดับรายวิชา

2.6 ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ ให้นำข้อมูลจากคำอธิบายรายวิชา มาแยกให้เห็นถึงความรู้ที่ผู้เรียนจะได้รับจากรายวิชานี้ ยกตัวอย่างเช่น

คำอธิบายรายวิชาพฤติกรรมผู้บริโภค

ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของพฤติกรรมผู้บริโภค การจำแนกประเภทของผู้บริโภค ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค การคาดการณ์พฤติกรรมผู้บริโภคโดยประยุกต์ทฤษฎีทางจิตวิทยา สังคมวิทยา มานุษยวิทยา และเศรษฐศาสตร์ เพื่อประยุกต์สู่การตลาด แนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภคหลังการแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด-19 และกลุ่มลูกค้าเฉพาะกลุ่ม

CLO1 สามารถอธิบาย ความหมาย คำสำคัญและองค์ประกอบของพฤติกรรมผู้บริโภคได้

CLO2 สามารถจำแนกประเภทของผู้บริโภคได้

CLO3 สามารถระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคได้

CLO4 สามารถอธิบายลักษณะความต้องการของผู้บริโภคประเภทต่างๆเฉพาะกลุ่มได้

CLO5 สามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค (ที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยา สังคมวิทยา มานุษยวิทยาและเศรษฐศาสตร์)

CLO6 สามารถทำนายรูปแบบการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคได้

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

3.1 คำอธิบายรายวิชา จำนวนชั่วโมงต่อภาคการศึกษา (อ้างอิงจากเอกสาร มคอ.2)

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

.....

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง	สอนเสริม

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

.....

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

4.1 นำข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs) ที่ได้ออกแบบไว้แล้วในหมวดที่ 2 มาวางไว้ในตาราง และออกแบบวิธีการสอน วิธีการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องเหมาะสม

ตัวอย่าง

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
CLO1: สามารถอธิบายความหมาย คำสำคัญ และองค์ประกอบของพฤติกรรมผู้บริโภคได้	<p>การบรรยายแบบมีส่วนร่วม (Interactive Lecture)</p> <ul style="list-style-type: none"> ใช้คำถามกระตุ้นความคิด ยกตัวอย่างกรณีศึกษาประกอบ ใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบการสอน <p>กิจกรรม Mind Mapping</p> <ul style="list-style-type: none"> ให้นักศึกษาสร้างแผนผังความคิด เชื่อมโยงองค์ประกอบต่างๆ นำเสนอและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน 	<p>แบบทดสอบย่อย (Quiz) - 30%</p> <ul style="list-style-type: none"> คำถามปรนัย เลือกคำตอบที่ถูกต้อง คำถามจับคู่ความหมายและคำสำคัญ <p>การนำเสนอ Mind Map - 20%</p> <ul style="list-style-type: none"> ความครบถ้วนของเนื้อหา ความถูกต้องของการเชื่อมโยง ความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอ
CLO2: สามารถจำแนกประเภทของผู้บริโภคได้	<p>การใช้กรณีศึกษา (Case Study)</p> <ul style="list-style-type: none"> วิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคจากสถานการณ์จริง อภิปรายกลุ่มย่อย นำเสนอผลการวิเคราะห์ <p>การสังเกตการณ์ภาคสนาม</p>	<p>รายงานการวิเคราะห์กรณีศึกษา - 25%</p> <ul style="list-style-type: none"> ความถูกต้องในการจำแนกประเภท การให้เหตุผลประกอบ การเชื่อมโยงกับทฤษฎี <p>แบบบันทึกการสังเกตการณ์ - 25%</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับรายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
	<ul style="list-style-type: none"> • ลงพื้นที่สังเกตพฤติกรรมผู้บริโภครจริง • บันทึกและวิเคราะห์ข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> • ความละเอียดของข้อมูล • ความถูกต้องในการจำแนกประเภท • การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ
CLO3: สามารถระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคได้	<p>การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-Based Learning)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า/บริการ • ออกแบบและดำเนินการสำรวจข้อมูล • วิเคราะห์และนำเสนอผล <p>การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion)</p> <ul style="list-style-type: none"> • แลกเปลี่ยนประสบการณ์ • วิเคราะห์ปัจจัยร่วมกัน • สรุปและนำเสนอ 	<p>รายงานโครงงานกลุ่ม - 30%</p> <ul style="list-style-type: none"> • ความครอบคลุมของปัจจัยที่ศึกษา • คุณภาพของการวิเคราะห์ข้อมูล • การนำเสนอผลการศึกษา <p>การสอบกลางภาค - 20%</p> <ul style="list-style-type: none"> • ข้อสอบอัตนัย วิเคราะห์กรณีศึกษา • การระบุและอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพล • การให้เหตุผลประกอบ

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

อาจารย์สามารถระบุสัปดาห์ที่สอน (วันที่) ออกแบบหัวข้อรายละเอียด การสอน กิจกรรม สื่อที่ใช้สอน โดยให้ครอบคลุม จำนวน 15 สัปดาห์ **ไม่รวม** สอบกลางภาคและปลายภาค

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่ (วันที่สอน)	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมงสอน	กิจกรรมการเรียนการสอน/ สื่อที่ใช้	ผู้สอน

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ผู้สอนสามารถเลือกใช้เอกสาร ตำรา คู่มือ ได้ตามความเหมาะสม โดยไม่ผิดต่อจรรยาบรรณและลิขสิทธิ์

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

ผู้สอนสามารถระบุแนวทางที่ท่านจะได้รับข้อมูล เพื่อนำมาใช้ประกอบการประเมินการจัดการเรียนการสอน ของท่านเองตามความเหมาะสม

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารที่ใช้ในการเรียนการสอน
-

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินรายวิชา
-

2. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ตัวอย่าง : ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา เปิดโอกาสให้นิสิตสะท้อน (feed back) และมีกรทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชา อาจได้จากการสอบถามนิสิตหรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อยและหลังจากการออกผลการเรียนรายวิชาหรือการวิเคราะห์ข้อสอบ

ภาคผนวก เอกสารประกอบ

ทฤษฎีของบลูม (Bloom's taxonomy): ระดับความรู้ 6 ระดับ

Bloom's Taxonomy เป็นการจัดระดับความรู้ที่แบ่งออกเป็น 6 ระดับจากพื้นฐานไปจนถึงขั้นสูง โดยแต่ละระดับมีการใช้คำกริยาเฉพาะเพื่อแสดงถึงทักษะหรือการกระทำในระดับนั้น ๆ ดังนี้:

1. จำ (Remember)

- คำอธิบาย: การจำหรือระลึกถึงข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อเท็จจริง คำจำกัดความ หรือหลักการต่าง ๆ
- คำกริยา: จำ, รู้, ท่อง, ระลึก, แยกแยะ, จดจำ
- ตัวอย่าง: นักเรียนจำวันสำคัญทางประวัติศาสตร์ได้

2. เข้าใจ (Understand)

- คำอธิบาย: การเข้าใจความหมายของข้อมูลและสามารถแปลความหมายหรืออธิบายข้อมูลนั้น ๆ ได้
- คำกริยา: อธิบาย, สรุป, บรรยาย, แปลความ, จัดเรียง, เปรียบเทียบ
- ตัวอย่าง: นักเรียนอธิบายได้ว่าทำไมสงครามโลกครั้งที่สองจึงเกิดขึ้น

3. ใช้ (Apply)

- คำอธิบาย: การนำความรู้หรือข้อมูลที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง
- คำกริยา: ใช้, ประยุกต์, ปฏิบัติ, แก้ไข, ดำเนินการ, นำไปใช้
- ตัวอย่าง: นักเรียนใช้สูตรคณิตศาสตร์ในการแก้โจทย์ปัญหา

4. วิเคราะห์ (Analyze)

- คำอธิบาย: การแยกแยะส่วนประกอบของข้อมูลและเห็นความสัมพันธ์หรือโครงสร้างของข้อมูล
- คำกริยา: วิเคราะห์, แยกแยะ, ตรวจสอบ, วินิจฉัย, สืบค้น
- ตัวอย่าง: นักเรียนวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องสั้นและวิจารณ์ว่าอะไรทำให้เรื่องนี้น่าสนใจ

5. ประเมินผล (Evaluate)

- คำอธิบาย: การตัดสินหรือประเมินคุณค่าของข้อมูล วิธีการ หรือผลงาน โดยใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนด
- คำกริยา: ประเมิน, ตัดสิน, วิจารณ์, ให้คะแนน, เปรียบเทียบ, ตัดสินใจ
- ตัวอย่าง: นักเรียนประเมินผลการทดลองทางวิทยาศาสตร์และสรุปว่าได้ผลตามที่คาดหวังหรือไม่

6. สร้างสรรค์ (Create)

- คำอธิบาย: การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ โดยการรวมข้อมูลและความรู้ที่มีอยู่เข้าด้วยกันอย่างมีนวัตกรรม
- คำกริยา: สร้าง, ออกแบบ, คิดค้น, วางแผน, ประดิษฐ์, พัฒนา
- ตัวอย่าง: นักเรียนออกแบบโครงการวิจัยใหม่เพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

=====

ตัวอย่างการใช้คำกริยาใน Bloom's Taxonomy

1. จำ (Remember): ท่องจำคำศัพท์ใหม่, รู้วันสำคัญทางประวัติศาสตร์
2. เข้าใจ (Understand): อธิบายแนวคิดหลักของบทเรียน, สรุปเรื่องราวในหนังสือ
3. ใช้ (Apply): ประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการแก้ปัญหาจริง, ปฏิบัติตามขั้นตอนการทดลอง
4. วิเคราะห์ (Analyze): วิเคราะห์เหตุผลของเหตุการณ์ทางการเมือง, แยกแยะส่วนประกอบของกลไก
5. ประเมินผล (Evaluate): ตัดสินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล, วิจารณ์ผลงานศิลปะ
6. สร้างสรรค์ (Create): ออกแบบแอปพลิเคชันใหม่, สร้างบทประพันธ์ใหม่

ทฤษฎีของบลูม (Bloom's taxonomy)

เบนจามิน บลูม (Benjamin Bloom) นักจิตวิทยาการศึกษาชาวอเมริกา ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์ และกำหนดพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา (Cognitive Domain) ซึ่งพฤติกรรม การเรียนรู้แบ่งเป็น 6 ระดับ

Benjamin S. Bloom

